

בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

העותרת:

תנועת רגבים, ע.ר. 580460319

באמצעות עו"ד בועז ארזי

ת.ד. 44439 ירושלים, מיקוד 9144302

טל: 02-6560303, פקס: 02-6560363

נגד:

המשיבים:

1. שר הביטחון, מר ישראל כ"ץ
2. השר במשרד הביטחון, מר בצלאל סמוטריץ'
3. מפקד פיקוד מרכז, האלוף אבי בלוט
4. ראש המינהל האזרחי, תא"ל הישאם אברהמים
5. מנהל יחידת האכיפה, מר מרקו בן שבת
6. הממונה על הרכוש הנטוש והממשלתי ביו"ש, מר יוסי סגל
7. משטרת ישראל, מחוז ש"י
- המשיבים 1-7 באמצעות מחלקת בג"צים, פרקליטות המדינה
8. המחזיקים

כתב עתירה מנהלית

זוהי עתירה מנהלית לפיה יתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבים לנקוט בכל הפעולות הדרושות לשם פינוי פלישה חקלאית אשר בוצעה לרכוש ממשלתי (מקרקעין לא מוסדרים שהם אדמת טרשים שלא עובדה מעולם), במרחב יהודה ובסמוך לכפר קילא, תוך זמן סביר וקצוב - בהתאם לסמכויותיהם וחובותיהם על פי הדין.

כן יתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבה 7 לפתוח ללא דיחוי בחקירה פלילית נגד הפולשים למקרקעין וזאת בגין פלישה לרכוש ממשלתי – כקבוע בחוק השמירה על המקרקעין.

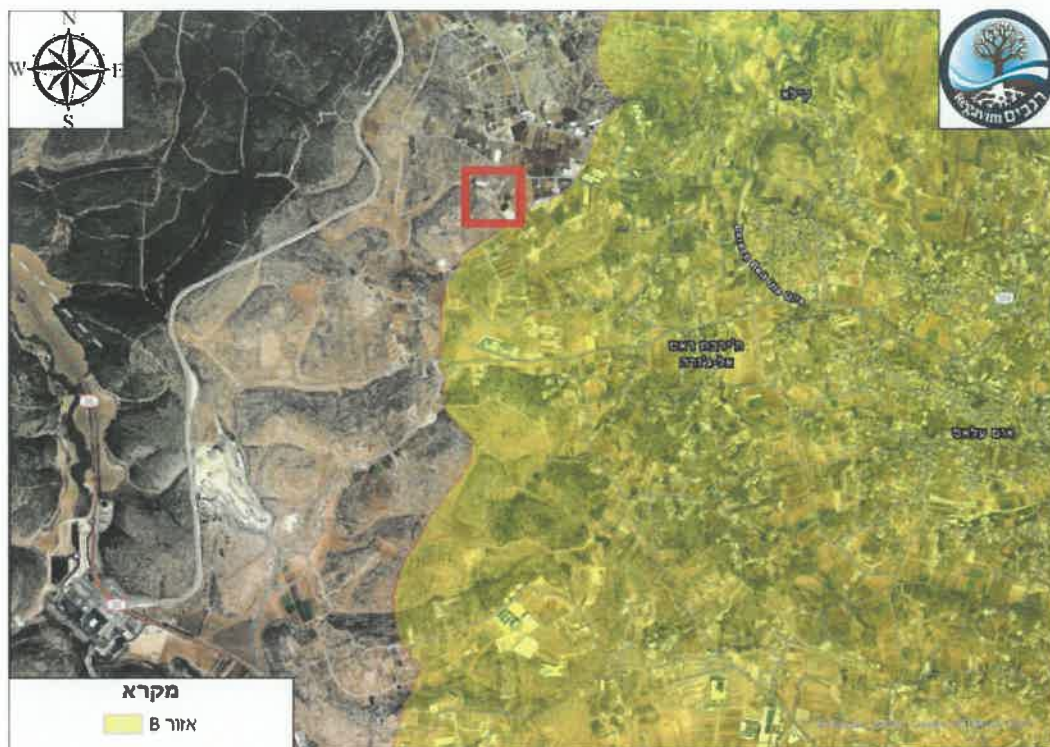
להלן תמונת הפלישה למקרקעין:

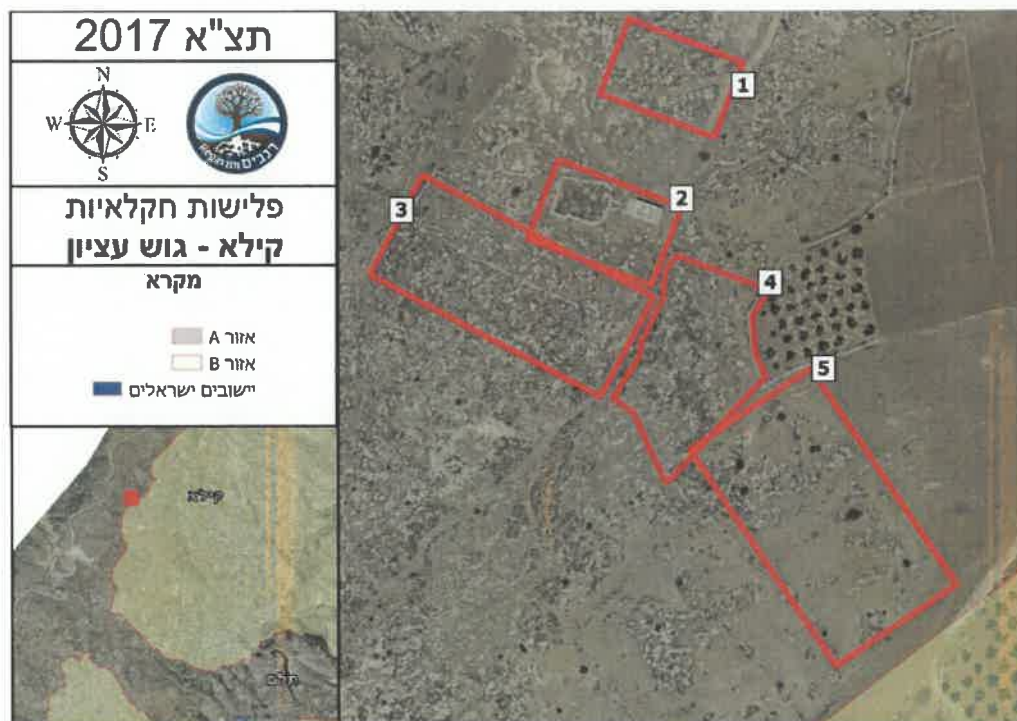
נימוקי העתירה

מבוא

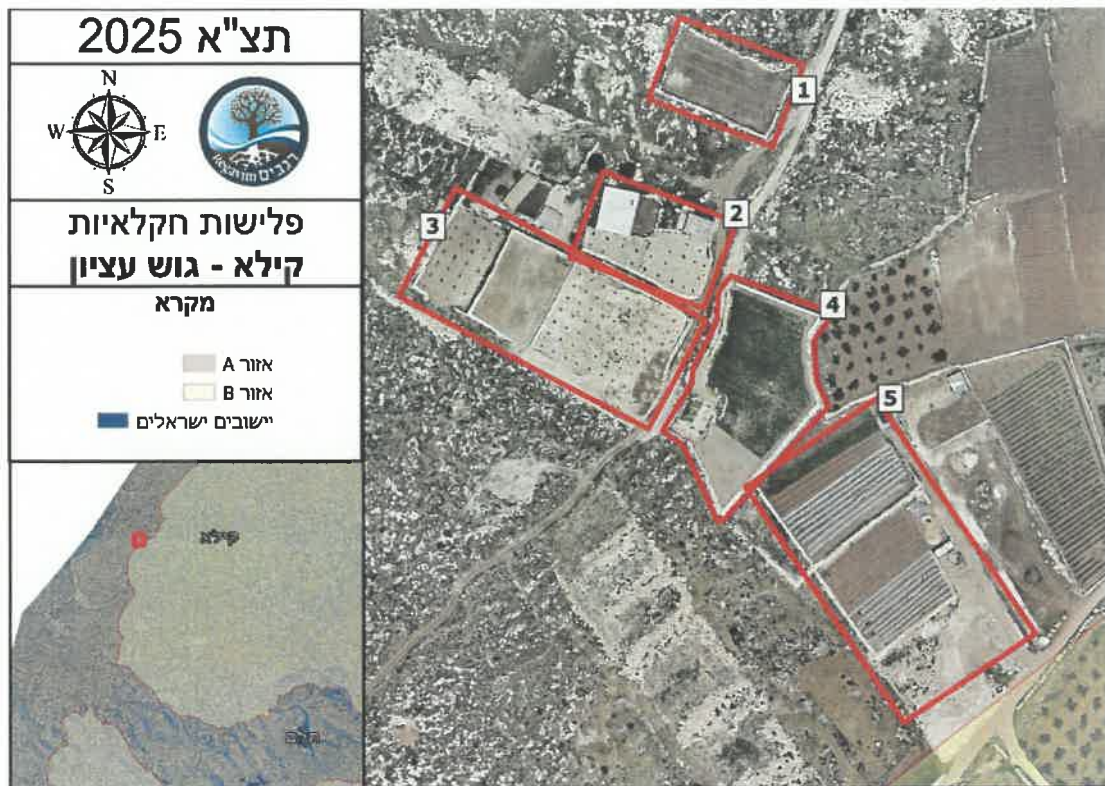
1. עניינה של עתירה זו, בפלישה לרכוש ממשלתי, באמצעות עיבוד חקלאי במרחב הכפר קילא, אשר במערב גוש עציון, תוך שהמשיבים 1-6 מתנערים מחובתם לשמירה על הרכוש הממשלתי ומאפשרים את הפלישה ואת נטילת זכויות הציבור במקרקעין אלו והעברתם, שלא כדין – לידי הפולשים.
2. העותרת תציין כי תופעת הפלישות החקלאיות במרחב יהודה ושומרון היא תופעה נרחבת וחמורה אשר בעטיה נגזלות אדמות רכוש ממשלתי בהיקף עצום – ומועברות, דה פקטו, לידיים פרטיות של הפולשים, המנצלים את אזלת ידן של רשויות האכיפה ומתעשרים על חשבון הציבור.
3. להלן תציין מרחבית להתמצאות, תציין ממוקדת עם סימון מקום הפלישה ותמונות המדגישות את טענותיה של העותרת, כפי שיפורטו להלן:

תצ"א משנת 2017

תצ"א משנת 2025

הצדדים לעתירה

4. **העותרת** הינה תנועה ציבורית, אשר שמה לה למטרה, בין היתר, לבדוק ולבקר את פעולת הרשויות המנהליות בדרך טיפולן בנושאי מדיניות קרקעית וסביבתית כך שיפעלו בהתאם לחוק ולכללי מנהל תקין.
5. **המשיבים מס' 1-2** הם השרים במשרד הביטחון של מדינת ישראל, אשר מתוקף סמכויותיהם מופקדים, בין השאר, על פעולות צה"ל וגופים שונים במינהל האזרחי ביו"ש, ובכלל זה השמירה על הביטחון ואכיפת הדין במרחב יו"ש.
6. **המשיב מס' 3** הינו מפקד כוחות צה"ל ביו"ש, באחריותו מצויה החובה להבטחת בטחון האזור ותושביו ובידו מצויות כל סמכויות החקיקה והניהול באזור.
7. **המשיב מס' 4** הוא ראש המנהל האזרחי, אשר בידו מצויות סמכויות ניהול החיים האזרחיים ביו"ש, ובכלל זה בסמכותו ומחובתו לאכוף את הדין במרחב.
8. **המשיב מס' 5** הוא מנהל יחידת האכיפה במרחב יו"ש – הממונה מטעם המשיב 4 לאכיפת הדין במרחב.
9. **המשיב מס' 6** הוא הממונה על הרכוש הנטוש והממשלתי ביו"ש ואשר לו מוקנה כלל הרכוש הממשלתי ביו"ש והוא הממונה על שמירתו.
10. **המשיבה מס' 7** היא משטרת ישראל, הממונה על אכיפת הדין הפלילי ביו"ש.

11. **המשיב מס' 8** הוא הפולש לקרקע מושא עתירה זו. זהות המשיב 8 איננה ידועה לעותרת והיא תפעל למסור את העתירה לידי באמצעות הנחה במקרקעין, או בכל דרך אחרת עליה יורה בית המשפט.

הפרק העובדתי ומיצוי ההליכים

12. עובר ליום 20.1.2026 וממחקר תצלומי אוויר שביצעה העותרת – הסתבר לעותרת כי בשטח, מושא עתירה זו – בוצעה פלישה למקרקעין שהם רכוש ממשלתי.
13. בסיור שנערך במקום ומבדיקת תצלומי אוויר ומערכות המידע של המינהל האזרחי (אשר הובאו לעיל במבוא לעתירה זו), התבררו לעותרת העובדות כדלקמן:
- חלקת המקרקעין נמצאת באזור לא מוסדר. והיא נראית נבדלת מתאי שטח סמוכים.
 - בשנת 2017 – השטח היה טרשי לחלוטין - באופן שאיננו מאפשר עיבוד כלל.
 - בשנים שלאחר מכן, החלו להתבצע בשטח עבודות של פיתוח והכשרה לחקלאות.
 - בשנת 2025 – כבר בוצעו עבודות חקלאיות בכל החלקות הנ"ל.
14. ביום 27.5.2026 פנתה העותרת למשיבים בדרישה לנקיטת הליכי פיקוח ואכיפה כנגד הפלישה לחלקה מושא העתירה ולפתיחה בהליכים פליליים כנגד הפולשים.
15. בפנייתה ציינה העותרת כי מדובר בחלקה טרשית, שלא עובדה עד לפלישה בשנים האחרונות, ועל כן האחריות על שמירתה מוטלת על המשיבים, מתוקף היותה רכוש ממשלתי.
16. עוד צוין כי במרחב יהודה ושומרון קיימת תופעה נפוצה של השתלטות על רכוש ממשלתי וכי על המשיבים לנקוט בהליכי אכיפה כנגד הפולשים, לפנות כל בינוי ולהשיב את הקרקע לידי הממונה, המשיב 6 וכן לנקוט בהליכים פליליים כנגד הפולשים.
- **העתק פניית העותרת מיום 27.5.2026 מצ"ב לעתירה זו כנספח א'.**
17. משפנייתה זו של העותרת לא נענתה על ידי מי מהמשיבים, בניגוד מוחלט להוראות חוק ההנמקות, פנתה העותרת אל המשיבים, ביום 8.7.2026, בהודעת תזכורת לפנייתה דלעיל.
- **העתק התזכורת מיום 8.7.2026 מצ"ב לעתירה זו כנספח ב'.**
18. נוכח אי האכיפה והיעדר המענה אף בחלוף המועדים הקבועים בחוק, פנתה העותרת למשיבים ביום 27.7.2026 במכתב קדם-עתירה ובו דרשה לקבל מענה והתריעה כי במידה ולא תתקבל תגובה – תישקל פניה להליך משפטי.
- **העתק קדם העתירה מיום 27.7.2026 מצ"ב לעתירה זו כנספח ג'.**
19. מאחר ופניות העותרת לא נענו – לא נותרה בידי העותרת כל ברירה כי אם לפנות לבית המשפט הנכבד בעתירה זו.

20. כידוע, עם פרוץ מלחמת ששת הימים, ביוני 1967, תפסו הכוחות הישראליים את שטחי יהודה ושומרון וירושלים המזרחית.
21. למחרת כניסת כוחות צה"ל לאזור הוציא מפקד כוחות צה"ל באזור את מנשר מס' 2 בדבר סדרי שלטון ומשפט, אשר קבע כי: "המשפט שהיה קיים באזור ביום כ"ח באייר תשכ"ז (7 יוני 1967) יעמוד בתוקפו, עד כמה שאין בו משום סתירה למנשר זה או לכל מנשר או צו, שיינתנו על ידי, ובשינויים הנובעים מכינונו של שלטון צבא הגנה לישראל באזור" (סעי' 2, שם), בכך תיקף המפקד הצבאי את הדין שהחילה הממלכה הירדנית קודם לכן.
22. כתוצאה מכך, מורכב הדין המהותי החל באזור ממספר שכבות נורמטיביות שהוכרו ונקלטו על ידי הדין הישראלי: דין עות'מאני, מנדטורי, ירדני, תחיקה צבאית, דין בינלאומי וכמובן חקיקה של הכנסת.
23. משטר הקרקעות, ברובו, מושתת על הדין העות'מאני. משטר זה, כידוע, מבחין בין חמישה סוגי מקרקעין: מולכ, מוואת, מירי, מוקפה ומתרוכה (סעי' 1 לחוק הקרקעות העות'מאני משנת 1274 להגיירה (1858 לספה"נ), (להלן: "חוק הקרקעות העות'מאני"). יצוין כי על פי הוראות הדין העות'מאני והירדני יכול הפרט לקנות בעלות, או מעין בעלות, רק במקרקעין מסוג מולכ או מירי, בתנאים מסויימים (א' בן שמש, חוקי הקרקעות במדינת ישראל, 27 (1953).
24. קרקע מירי, בהתאם להוראות סעיף 3 לחוק הקרקעות העות'מאני, היא קרקע חקלאית המשמשת לעבוד: "שדות זריעה, שדות מרעה, מרעה קיץ, מרעה חורף, חורשות וכדומה". ברירת המחל בהנוגע לקרקעות מירי היא, כי אלו קרקעות מדינה, אלא אם כן יכול פלוני אלמוני להצביע על זכות קונקרטית שרכש באותה קרקע (ראו: אייל זמיר, אדמות המדינה ביהודה ושומרון - סקירה משפטית (תשמ"ה)).
25. הבעלות בקרקע מירי ("רקבה") היא לעולם בידי השלטון. ברם, השלטון יכול להעניק לפרט את זכות השימוש וההחזקה ("תצרוף") בקרקע.
- נכונותו של השלטון העות'מאני להעניק לפרט זכות בקרקע מירי נבעה מרצונו לגבות מסים בגין היבול החקלאי לאוצר השלטון העות'מאני: "ההכנסה העיקרית של השלטון העות'מאני ממיסוי נבעה ממס המעשר... שנגבה מן ההכנסות שנבעו מתנובת הקרקע" (ח' זנדברג, הסדר זכויות במקרקעין בארץ-ישראל ובמדינת ישראל, עמ' 112 (התשס"א) וממילא, דרך המלך לרכישת זכויות בקרקע מירי הייתה הרשאה ישירה מן השלטון.
26. דרך נוספת לרכישת זכויות בקרקע מירי קבועה בסעיף 78 לחוק הקרקעות העות'מאני, היוצר "התיישנות רוכשת":

אדמת מירי, או מוקופה, שעובד והחזיק בה אדם במשך עשר שנים באין מפריע, תיחשב זכות-החזקה שלו כמוכחת, בין אם היה ובין אם לא היה בידו מסמך בר תוקף ואין רואים אדמה זו כנטושה, אלא נותנים לו בחינם שטר טאבו חדש. אך אם הכיר המחזיק והודה בעצמו שתפס אדמה נטושה

בלי זכות, אין מתחשבים בתקופת הזמן שעברה ומציעים לו לקבל את הקרקע בשווי הטאבו ואם סירב, תימסר פומבית לדורש" (הנוסח מובא מתוך: א' בן שמש, חוקי הקרקעות במדינת ישראל)

27. כך, עשויים החזקה ועיבוד במשך עשר שנים לאפשר מניעת פינוי של הפולש, זאת, בתנאי שהקרקע לא נזנחה לתקופה של שלוש שנים כקבוע בסעיף 68 לחוק הקרקעות העות'מאני (בדין ה"מחלול").

"גופה של קרקע זו אינו יוצא מרשות המלכות אלא על פי הוראת בית-דין, והשולטנים היו מוסרים קרקעות אלו רק לשימוש ואכילת פירות ... אם בעל הקרקע מירי לא השתמש בה ולא עבד אותה במשך זמן הקבוע בחוק (שלוש שנים), נעשית הקרקע רטושה - מחלול. ובמקרה זה הקרקע חוזרת לאוצר הממשלה" (דוכן, בעמ' 46).

28. הפועל היוצא מהיות קרקע מירי בבעלות גורפת של המדינה היא הקביעה כי "קרקע שאינה רשומה בטאבו, ולא עובדה מעולם או שאינה ראויה לעיבוד, או שעובדה רק בעבר הרחוק, היא קרקע מדינה" (איל זמיר ואיל בנבנשתי 'אדמות היהודים' ביהודה, שומרון, חבל עזה ומזרח ירושלים, 22-23 (1993)).

תוצאת אי אכיפת פלישות – אבדן רכוש ממשלתי

29. כאמור, סעיף 78 לחוק הקרקעות העות'מאני קבע כי החזקה ועיבוד חקלאי בני עשר שנים רצופות במקרקעין מסוג "מירי" או "מוקופה" – מזכים את המחזיק בזכות להירשם כבעלים של המקרקעין, וזאת בתנאי שהמחזיק הציג "מקור חוקי" לזכויות בקרקע, כאמור להלן בסעיף 33.

30. כאמור, ההצדקה לקיומו של סעיף 78 היתה נעוצה בתועלת הכלכלית שהפיקה אדמה מעובדת לשלטון בשל המיסים החקלאיים שנגבו ממעבדי האדמה – בניגוד לאדמה שלא עובדה וממנה לא נגבו מיסים.

31. עם חלוף השנים, הוראת סעיף 78 איבדה את ההצדקה שהייתה קיימת לפני כ- 200 שנה והאפשרות להעברת מקרקעין ציבוריים לידי ידיים פרטיות, שלא במסגרת רכישת זכויות מוסדרת התואמת את המשפט המודרני, גורמת לעיוות משפטי ולפגיעה באינטרסים הציבוריים של השמירה על הקרקע, ועל אחת כמה וכמה כאשר העברת המקרקעין נעשית ללא תמורה ראויה.

32. על אבדן ההצדקה, כאמור, עמדה כבי הנשיאה (בדימי) ד' בייניש בפסק הדין בבג"ץ 5439/09 עבדאלקאדר נ' ועדת העררים הצבאית (להלן: "עניין עבדאלקאדר"), בפיסקה 22, כדלקמן:

"מבחן ההחזקה והעיבוד התאים לחברה החקלאית בה נוצר. אולם במציאות המודרנית, בה קרקעות המדינה מהוות משאב חיוני ויקר, דרך רכישה זו מעוררת קושי. במיוחד כך הדבר בחברה המייחסת חשיבות

לשמירת החוק והסדר ולאכיפת החוק, ואינה מבקשת לעודד את שיטת כל דאלים גבר".

33. לאור היעדר ההצדקה, כאמור, ולאחר סקירת פסקי דין קודמים, קבע בית המשפט בעניין עבדלקאדר הנ"ל כי על מנת להירשם כבעלים של המקרקעין – על המחזק להציג "מקור חוקי" לכניסתו לקרקע ולהחזקה בה.

34. עם זאת, ולמרות הדרישה להצגת "מקור חוקי" על מנת להירשם כבעלים – הרי שבפועל התפתחה אצל רשויות האכיפה ובדיקת המקרקעין פרקטיקה לפיה עיבוד חקלאי ממושך של מקרקעין מונע פעולות פינוי ומונע הכרזה על מקרקעין כ"אדמות מדינה" – וזאת ללא בדיקת "מקור חוקי" כלל ובאופן המאפשר לפולש להמשיך ולהחזיק במקרקעין גם ללא הצגת מקור חוקי, כפי שיפורט להלן, ועל לבסיס מספר נדבכים:

א. רשויות האכיפה נמנעות מלנקוט הליכי האכיפה כאשר המקרקעין אינם מוגדרים כ"אדמות מדינה" או "אדמות סקר", ובכך נוצרת האפשרות להחזקה רבת שנים במקרקעין – **כפי שניתן לראות גם בפרטי המקרה המובא בעתירה זו.**

ב. כאשר מבוצעת בדיקה של מקרקעין לשם הכרזה עליהם כ"אדמות מדינה" – צוות הבדיקה (צוות קו-כחול) גורע משטחי ההכרזה המתוכננת כל שטח מעובד. הפועל היוצא מכך היא שאדם שפלש לשטח שלא כדין, ללא מקור חוקי ואשר על פי הדין אמור להיות בידי הריבון – יהנה זה-פקטו מחסינות מפינוי. השטח המעובד לא יוכרז כאדמות מדינה והתייחסות הרשויות למקרקעין תהיה כאל אדמה פרטית, וזאת, כפי שהודגש – מבלי לדרוש מהפולש למקרקעין הוכחה של "מקור חוקי" כנדרש בחוק ובפסיקה.

ג. באופן זה נותר מצב בו אלפי דונם של אדמות במעמד "רכוש ממשלתי" – עוברות לחזקת ידיים פרטיות, ללא תמורה ובניגוד לדין ולפסיקה.

35. העותרת סבורה כי מדובר בתופעה שיש לפעול לצמצומה באופן מוחלט ועל כן יש לפעול כנגד כל פלישה חדשה לרכוש ממשלתי ולוודא כי הפולש יפונה בהקדם.

36. לפרקטיקה האמורה קיים נדבך נוסף הנעוץ בעובדה לפיה במרחב יהודה ושומרון רוב הקרקע הינה קרקע שלא הוסדרה, ובשל כך ההשפעה של היעדר האכיפה כלפי פולשים לרכוש ממשלתי שאיננו מוסדר – דרמטית, כפי שיפורט להלן:

א. בתקופת המנדט הבריטי החלו הבריטים בהליך של הסדר מקרקעין המסתמך על פקודת ההסדר המנדטורית והירדנים המשיכו בהסדר המקרקעין בתקופה שבין 1948 ועד 1967 בהסתמכם על חוק ירדני, הדומה עד מאוד בעיקריו לפקודת ההסדר המנדטורית (חוק הסדר הקרקעות והמים, מס' 40 לשנת 1952). באופן זה, עד שנת 1967 הסתיימה הסדרתם של כשליש מהמקרקעין באיו"ש - בלבד.

ב. בדצמבר 1968 חוקק המפקד הצבאי את הצו בדבר הסדר קרקעות ומים (יהודה והשומרון) (מס' 291), התשכ"ט - 1968, ובו הוראה הקובעת כי כלל הליכי הסדר המקרקעין באיו"ש יותלו.

ג. ואכן, מאז 1967 כמעט כל הליכי ההסדר באיו"ש מותלים ואין אפשרות לקדם (למעט באופן של "רישום ראשון") וכתוצאה - מבחינה מעשית נוצר באיו"ש מצב "קפוא", שבו

כ- 1/3 מהמקרקעין באיו"ש הם במעמד "מוסדר" ואילו 2/3 הנותרים הינם במעמד "לא מוסדר".

ד. במצב היפותטי, לפיו כל המקרקעין ביו"ש היו מוסדרים – לא היתה כל משמעות ל"התיישנות הרוכשת" לפי סעיף 78, שכן עיבוד וחזקה של מקרקעין לא היו משפיעים על מעמדה הקנייני של המקרקעין.

אולם, במציאות בה שטחים עצומים נמצאים במעמד לא מוסדר – הרי שהאפשרות לכך שהחזקה במקרקעין שהם "רכוש ממשלתי" תעבור דה-פקטו לידיים פרטיות בשל עיבוד חקלאי ללא מקור חוקי – היא נרחבת ביותר ויש בה כדי להשפיע על מעמדם של מרחבים ושטחי קרקע גדולים ביותר.

ה. לסיכומו של עניין זה, מהאמור לעיל עולה כי, בהינתן העובדה שהליכי הסדר המקרקעין ביהודה ושומרון הוקפאו ובהינתן העובדה כי 2/3 מהמקרקעין ביהודה ושומרון הינם במעמד "לא מוסדר", הרי שחומרת אי-האכיפה ביחס לפלישות חקלאיות – מטפסת באופן אקספוננטלי.

היקף הפלישות החקלאיות ביו"ש

37. ממחקר שביצעה העותרת, תוך ניתוח תצלומי אוויר בכל מרחב שטחי C – עולה כי במהלך השנים האחרונות עברו עשרות אלפי דונם הליך של פלישה חקלאית, אשר עשויה להבשיל למצב של אבדן עצום של שטחי קרקע תוך העברתם מידי הציבור לידיים פרטיות, ללא הצדקה ותוך גרימת נזק כלכלי חמור לקופה הציבורית.

38. בקצירת האומר יצוין כי המחקר בדק את היקף העיבוד החקלאי החדש בכל שנה – ביחס לאדמות טרשים שלא עובדו קודם לכן. יש לציין כי איתור המקרקעין, מושא עתירה זו – עלה במסגרת המחקר וכי עתירה זו בהחלט מייצגת את התופעה, כפי שנותחה על ידי מחלקת המחקר של העותרת.

39. **על פי נתוני המחקר, אשר בדק פלישות חקלאיות לשטחי טרשים שאינם בתחומי אדמות המדינה או בתחומי אדמות הסקר בשטחי C ביו"ש:**

- בין השנים 2013-2019 נפלו כ- 9,000 דונם של רכוש ממשלתי.
- בין השנים 2020-2024 נפלו כ- 7,300 דונם של רכוש ממשלתי.

40. העותרת סבורה כי נתוני מחקר זה מצביעים על כשל עמוק וחמור בכל הקשור להתנהלותם של המשיבים כלפי תופעת הפלישות החקלאיות וניתן לקבוע, בצער רב, כי למעשה המשיבים עוצמים את עיניהם אל מול התופעה, תוך התנערות מוחלטת מחובתם לשמירה על הרכוש הממשלתי במרחב יו"ש.

חובת המשיבים לשמור על הרכוש הממשלתי ביהודה ושומרון

41. כאמור, המשיבים הם הריבון וזרועותיו במרחב יהודה ושומרון.

42. קודם לכל - מתוקף תפקידם הריבוני, חלה חובה גורפת על המשיבים לשמר את הנכסים הציבוריים והממשלתיים ביהודה ושומרון – באופן אקטיבי, ראו למשל את דברי בית משפט זה בבג"ץ 285/11 נאזר נ' מפקד יהודה ושומרון אשר קבע כי על הריבון מוטלת: "אחריות לשמירתו ולקיומו של הרכוש".

הצו בדבר רכוש ממשלתי, צו מס' 59

43. ואכן, בכדי לממש את אחריות המשיבים לשמירה על הרכוש הממשלתי ביו"ש, פורסם ביום 31.7.1967 הצו בדבר רכוש ממשלתי, צו מס' 59, אשר מכוחו מונה המשיב 6 לנהל את כלל הרכוש הממשלתי באזור, והוענקו לו סמכויות ניהול ופיקוח לשם שמירה על הרכוש הממשלתי, לרבות פינוי פלישות לרכוש הממשלתי.
44. ודוק, הגדרת "רכוש", "ניהול" והוראת סעיף 6 ("סמכות הממונה לפנות פלישות שלא קדמה להן התקשרות חוזית") לפי צו 59 הנ"ל, הינה כדלקמן:

"ניהול" - לרבות שימוש, ייצור, הפעלה, הפקה, עיבוד, קניה, מכירה, מסירה, הובלה, החכרה, השכרה או כל פעולה הקשורה באחד מאלה; וא
בשמירה על רכוש, בתפעולו או בתחזוקתו.

רכוש" - רכוש דניידי או דלא-ניידי, לרבות כספים, חשבונות בנקים, כלי-רכב, כלי תחבורה, ציוד אזרחי, מחצבים, זכויות במחצבים, זכויות בתאגיד, הכנסה, תמלוג, זכויות להכנסה או לתמלוג, או כל זכות אחרת, מוחזקת או ראויה. (ההדגשה איננה במקור).

סעיף 6א(א): "החזיק אדם ברכוש ממשלתי, או לא מסר את הרכוש ממשלתי שברשותו לממונה, לאחר תום תוקפו או ביטולו של חוזה שבינו לבין הממונה בלי היתר ממנו, יהיה הממונה רשאי, בנוסף לכל סעד אחר המצוי בדין או בתחיקת בטחון, או בחוזה שבינו לבין הממונה להודיע בכתב למחזיק על חובתו לפנות את הנכס בתוך 45 יום, ועל זכותו להגיש ערר על החלטת הממונה בפני ועדת עררים".

45. מהאמור לעיל, ומהגדרות צו 59 עולה כי כל זכות במקרקעין, "מוחזקת או ראויה", אשר היתה בבעלות הריבון – טרם שנת 1967, עברו באופן אוטומטי לניהולו ולאחריותו של המשיב 6.

46. הואיל ומסקנתנו בסעיף 27 לעיל הינה כי כל קרקע טרשית שלא עובדה במרחב לא מוסדר – היא רכוש הריבון, הרי שכלל הקרקעיות הטרשיות הלא מעובדות ביו"ש, ככל והן נמצאות בשטח שאיננו מוסדר – הן באחריותם של המשיבים, ותחת סמכויותיו של הממונה, היינו המשיב 6.

47. חוק נוסף, המעגן את חובת המשיבים לשמירה על אדמות – לרבות אדמות טרשים, כבנדון דידן, הוא חוק השמירה על אדמות ונכסי המדינה, מס' 14 לשנת 1961, אשר חוקק על ידי השלטון הירדני.

48. סעיף 2 לחוק זה קובע כי:

"למטרות חוק זה משמעות המילים "אדמות ונכסי המדינה" – כל נכסי דלא נידיי הרשומים על שם האוצר על ידי המפיקים תועלת מהם או ממלאי מקומם או הרשומים בספרי האדמות הלא משועבדות (אלמתלולה) או כל אדמות ונכסים אחרים השייכים למדינה אם כי לא נרשמו לרבות אדמות הטרשים למעט האדמות והיערות שהשמירה עליהן מוטלת על משרד היערות". (ההדגשה איננה במקור, ב.א.)

49. סעיף 8 לחוק – מטיל את האחריות לשמירה על הקרקע על "פקידי משרד הקרקעות והמדידות":

פקידי משרד הקרקעות והמדידות שעליהם מוטלת השמירה על אדמות ונכסי המדינה יעקבו אחרי כל התנפלות ויערכו זכרון דברים בענין המתנפלים ויפקידו את זכרון דברים זה אצל מנהל הקרקעות והמדידות.

50. עוד יש לציין כי ביום 8 ביולי 1982 פרסם המפקד הצבאי את ה"צו בדבר מינויים וסמכויות לפי חוק השמירה על אדמות ונכסי המדינה (יהודה והשומרון) (מס' 1006), התשמ"ב - 1982" כאשר בצו זה הורחבה הגדרת הנכסים הכלולים בחוק, ובנוסף, כל סמכויות פקידי משרד הקרקעות – הועברו לממונה, משיב 6 בעתירה דנן:

כל הסמכויות שהוקנו בחוק, למעט בסעיף 9 שבו, למנהל ולפקידי משרד הקרקעות והמדידות יהיו מסורות לממונה, בנוסף על הסמכויות המוקנות לו על פי תחיקת הבטחון.

51. הנה כי כן, על המשיבים חלה חובה פוזיטיבית לשמירה על האדמות הציבוריות במרחב יהודה ושומרון, לרבות כל קרקעות הטרשים, גם אם לא נרשמו על שם המדינה, וברור כי דרישת העותרת לאכיפת הפלישה למקרקעין, מושא עתירה זו – בדין יסודה.

התנערות מוחלטת וחוסר סבירות קיצוני במחדלם של המשיבים

52. כידוע, ועפ"י הפסיקה, קיימים שני מבחנים עיקריים לבחינת התערבותו של בית המשפט במעשה או במחדל מנהלי: מבחן "ההתנערות המוחלטת" ומבחן "ההימנעות הבלתי סבירה":

"אכן, כדי שבית המשפט יתערב ברמת האכיפה של חוק זה או אחר, צריך שהרשויות המוסמכות יתנערו לחלוטין מחובתן לאכוף את החוק, דבר שאינו קיים במקרה זה, או יימנעו ממילוי חובתן באופן בלתי סביר" (ההדגשות אינן במקור, ב.א.).

53. העותרת תטען כי מן הנתונים העובדתיים עולה הצדקה להתערבות שיפוטית במחדלם של המשיבים, וזאת מן הטעם של **"הימנעות בלתי סבירה"** מטיפול בפלישה הבלתי חוקית, מושא עתירה זו, וזאת לאור המשמעות הכלכלית של עצימת העיניים כלפי הפלישה והנוק שנגרם לאינטרס הקנייני של הציבור.
54. יתירה מכך - העותרת סבורה כי נוכח היעדר מוחלט של אכיפה כלפי פלישות חקלאיות לרכוש ממשלתי, כגון זו המובאת בעתירה זו - יש לראות את המשיבים כ**"מתנערים לחלוטין"** מחובתם לשמירה על הקרקע במרחב י"ש.
55. העותרת תטען כי מחדלם של המשיבים מלאכוף את החוק כלפי הפלישה החקלאית מושא עתירה זו, עולה כדי חוסר סבירות קיצוני בפעולתם של המשיבים, תוך עצימת עיניים מהנוק שנגרם לציבור ותוך התפרקות מוחלטת מחובתם על פי הדין.
56. מהאמור לעיל עולה כי קיימת, במקרה דנן, עילת התערבות של בית המשפט במחדלם המינהלי של המשיבים.

סיכום

לאור האמור לעיל בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיבים לפעול כמבוקש ברישא של עתירה זו תוך חיוב המשיבים בהוצאות ושכ"ט.

עתירה זו נתמכת בתצהירו של מר רועי דרוקר, עובד העותרת.

בועז ארזי, עו"ד

ב"כ העותרים

היום, יום חמישי, ז' באלול תשפ"ו, 20.8.2026

תצהיר

אני הח"מ, רועי דרוקר ת.ז. 209309079, לאחר שהוזהרתי על ידי עורך דין כי עלי לומר את האמת וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. הנני עושה תצהירי זה בתמיכה בעובדות הנטענות בעתירה המוגשת לבית המשפט המחוזי כנגד שר הביטחון ואח'.
2. אני עובד העותרת והעובדות הכלולות בעתירה זו הגיעו לידי מתוקף תפקידי.
3. הנני מצהיר כי כל העובדות והטענות שמובאות בעתירה זו נכונות למיטב ידיעתי, הבנתי ואמונתי.

זה שמי, זו חתימתי וכל האמור לעיל אמת.

אימות חתימה

היום 26/7/26 התייצב בפני – עו"ד בועז ארזי ממעלה מכמש 210 – מר רועי דרוקר, המוכר לי באופן אישי, וחתם על תצהירו זה, לאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת וכי באם לא יעשה כן יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק.

אינדקס נספחים לעתירה

עמוד	פירוט	נספח
	העתק פניית העותרת מיום 27.5.2026	א'
	העתק התזכורת מיום 8.7.2026	ב'
	העתק קדם עתירה מיום 27.7.2026	ג'

נספח א'

העתק פניית העותרת מיום 27.5.2026

נספח א'

העתק פניית העותרת מיום 27.5.2026

רגבים - המחלקה המשפטית

יא' בסיון תשפ"ו

27.05.2026

לכבוד:

שר הביטחון, מר ישראל כ"ץ
השר במשרד הביטחון, מר בצלאל סמוטריץ'
מפקד פיקוד המרכז, האלוף אבי בלוט
סגן ראש המנהל האזרחי, מר הלל רוט
הממונה על הרכוש הנטוש והממשלתי, מר יוסי סגל
מנהל יחידת הפיקוח, מר מרקו בן שבת
משטרת ישראל, מחוז ש"י

הנדון: פלישה חקלאית סמוך לכפר קילא (גוש עציון)

דרישה לנקיטת פעולות פיקוח ואכיפה

בשם מרשתי, תנועת רגבים, ועל יסוד הוראות החוק לתיקון סדרי מנהל (החלטות והנמקות) התשי"ט – 1958 (להלן: "החוק") הנני מתכבד לפנות אליכם כדלקמן:

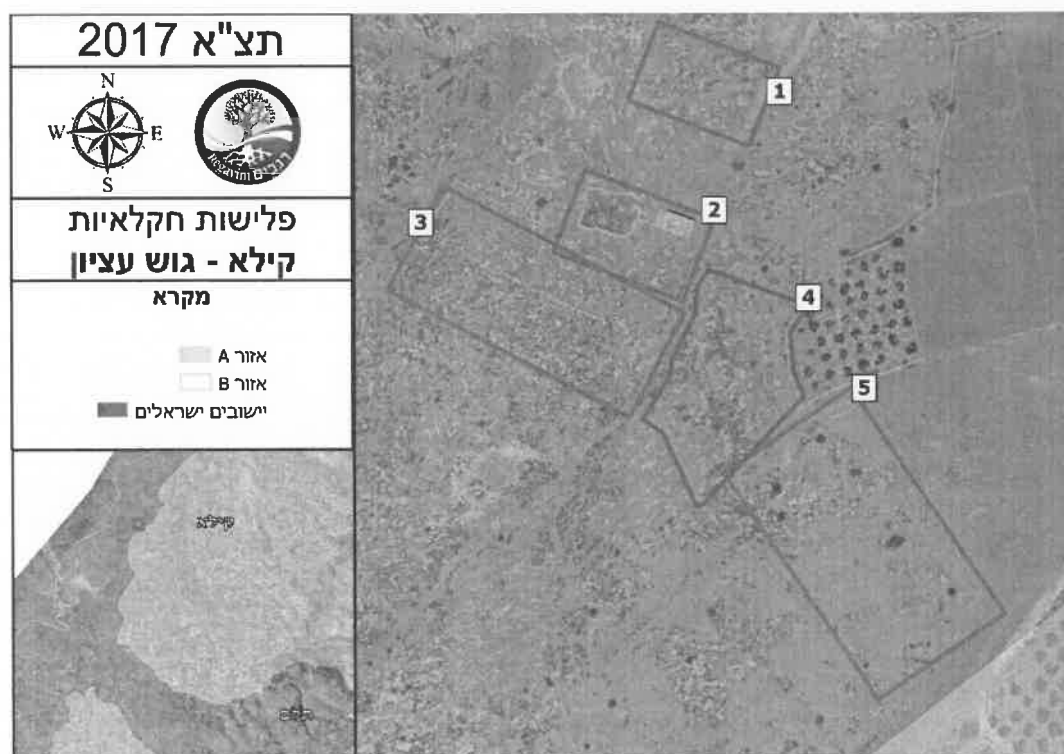
1. ממערב לכפר קילא שבמערב גוש עציון, מתבצעות בשנים האחרונות פלישות חקלאיות, לרבות פיתוח, הכשרת שטח, גידור, חרישה ושתילות (להלן: "הפלישה החקלאית").
2. הפלישה החקלאית מתבצעת בשטח C, הנתון לשליטה ישראלית מלאה, אזרחית ובטחונית.
3. להלן מיקום ומספור הפלישות הבלתי חוקיות:

- נ.צ חלקה 1: 198677/613429
- נ.צ חלקה 2: 198651/613372
- נ.צ חלקה 3: 198616/613351
- נ.צ חלקה 4: 198687/613326
- נ.צ חלקה 5: 198724/613278

4. להלן תצ"א מרחבית להתמצאות, תצ"אות ממוקדות עם סימון הפלישה החקלאית, להשוואה בין השנים 2021-2025 וכן צילומי רחפן של הפלישה החקלאית מיום 20.01.2026:

רגבים - המחלקה המשפטית

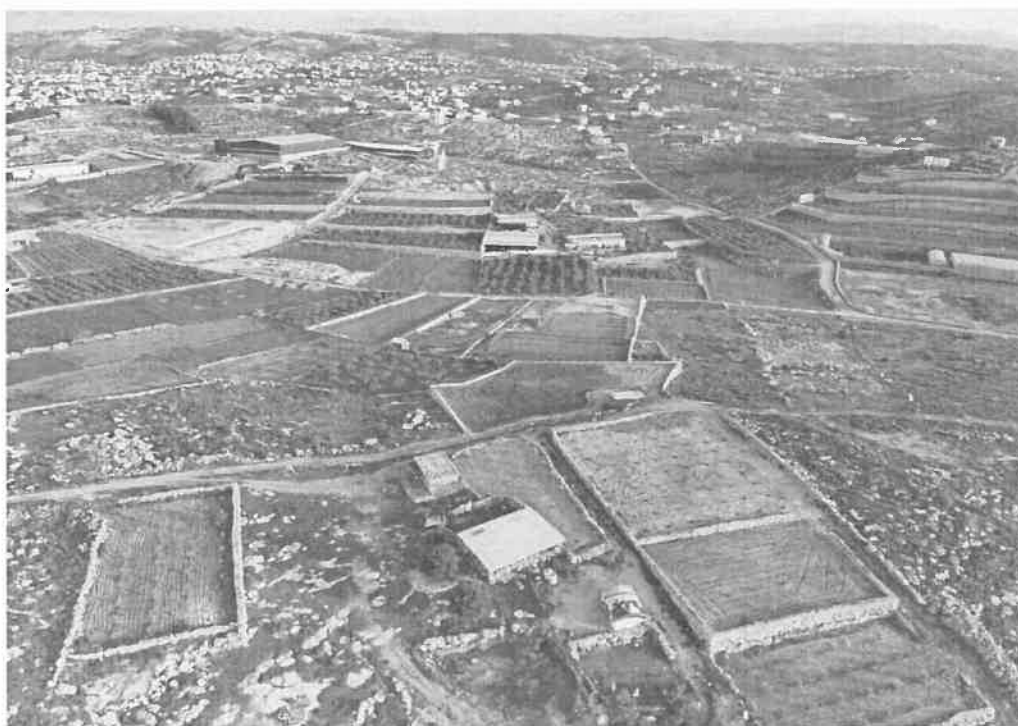

רגבים - המחלקה המשפטית

רגבים - המחלקה המשפטית

רגבים - המחלקה המשפטית

5. מהתמונות לעיל עולה כי השטח בו פותחו החלקות החדשות – הוא שטח שמעולם לא עובד קודם לכן. בנוסף – מדובר בקרקע שאיננה מוסדרת ועל כן, על פי הדין החל באזור – מדובר באדמה ציבורית.
6. עבודות פיתוח חקלאיות אלו מצטרפות למגמה מדאגה של השתלטות בלתי חוקית עוינת על אזור קו התפר, באופן המהווה איום ביטחוני ואסטרטגי.
7. לאור האמור לעיל, ונכח הוראות חוק השמירה על אדמות ונכסי המדינה, מס' 14 לשנת 1961 והוראות הצו בדבר רכוש ממשלתי (יהודה ושומרון) (מס' 59) תשכ"ז-1967 - קרקע זו הינה באחריות הממונה על הרכוש הנטוש והממשלתי ביהודה ושומרון, וחלה על רשויות אכיפת החוק במרחב חובה לסלק כל פולש שלא כדין לקרקע זו.
8. עוד נציין כי במרחב יהודה ושומרון קיימת תופעה רחבה של השתלטות על אדמות נטושות – שלא כדין ותוך גזל המשאב הציבורי היקר של הקרקע, תופעה הרסנית המאפשרת לגורמים פרטיים להתעשר על חשבון הציבור, לא רק בהיבט החקלאי אלא גם בהיבט של החזקה והבעלות על המקרקעין.
9. אשר על כן, הנכם נדרשים להשתמש בסמכויותיכם הקבועות בחוק - ולהורות בדחיפות על פינוי הפלישה החקלאית, סילוק כל בינוי שבוצע בשטח, לרבות כל בינוי חקלאי ולפעול להשבת המצב בשטח לקדמותו ולהשבת הקרקע לידי הממונה, ולחילופין לנקוט בהליכי פיקוח ואכיפה והשבת המצב בשטח לקדמותו בהתאם לסמכויות אכיפה ופיקוח הנתונות בידיכם.
10. כמו כן, הנכם נדרשים לפתוח בחקירה פלילית נגד מבצעי הפלישה הבלתי חוקית ולהעביר לדין באופן מידי פירוט בדבר הליכי אכיפה כנגד הפלישה - ככל ואלו ננקטו על ידיכם, את פרטי ההליכים המשפטיים התלויים ועומדים בנוגע לפלישה ו/או כל הליך אחר, וכן את פרטי העבריינים באם הם מצויים בידיכם.
11. אודה לתגובתכם בהתאם למועדים הקבועים בחוק.

בכבוד רב ובברכה

יהודה שינברג, המחלקה המשפטית

העתקים:

מר ירון רוזנטל, ראש מועצת גוש עציון

נספח ב'

העתק קדם עתירה מיום 8.7.2026

נספח ב'

העתק קדם עתירה מיום 8.7.2026

רגבים - המחלקה המשפטית

כ"ג בתמוז תשפ"ו

08.07.2026

לכבוד:

1. שר הביטחון, מר ישראל כ"ץ
2. השר במשרד הביטחון, מר בצלאל סמוטריץ'
3. מפקד פיקוד המרכז, האלוף אבי בלוט
4. סגן ראש המנהל האזרחי, מר הלל רוט
5. הממונה על הרכוש הנטוש והממשלתי, מר יוסי סגל
6. מנהל יחידת הפיקוח, מר מרקו בן שבת
7. משטרת ישראל, מחוז ש"י

הנדון: פלישה חקלאית סמוך לכפר קילא (גוש עציון)

דרישה לנקיטת פעולות פיקוח ואכיפה

שלנו: מיום 27.05.2026

בשם מרשתי, תנועת רגבים, ועל יסוד הוראות החוק לתיקון סדרי מנהל (החלטות והנמקות),
תשי"ט – 1958, הנני מתכבד לפנות אליכם כדלקמן:

1. פנייתה של מרשתי מיום 27.05.2026 בנושא שבנדון, בנוגע לפלישה חקלאית בסמוך לכפר קילא, בשטחי C באזור קו התפר, **טרם נענתה**.
2. אודה לתגובתכם המהירה והמיידית.

בכבוד רב ובברכה

יהודה שינברג, המחלקה המשפטית

העתק:

מר ירון רוזנטל, ראש מועצת גוש עציון

נספח ג'

העתק קדם עתירה מיום 27.7.2026

נספח ג'

העתק קדם עתירה מיום 27.7.2026

רגבים - המחלקה המשפטית

י"ג במנחם-אב תשפ"ו

27.7.2026

לכבוד:

1. שר הביטחון, מר ישראל כ"ץ
2. השר במשרד הביטחון, מר בצלאל סמוטריץ'
3. מפקד פיקוד מרכז, האלוף אבי בלוט
4. סגן ראש המינהל האזרחי, מר הלל רוט
5. הממונה על הרכוש הנטוש והממשלתי ביו"ש, מר יוסי סגל
6. מנהל יחידת האכיפה, מר מרקו בן שבת
7. משטרת ישראל, מחוז ש"י

הנדון: פלישה חקלאית סמוך לכפר קילא (גוש עציון)

דרישה לנקיטת פעולות פיקוח ואכיפה – קדם עתירה

שלנו: מיום 27.5.2026 ומיום 8.7.2026

בשם מרשתי, תנועת רגבים, ועל יסוד הוראות החוק לתיקון סדרי מנהל (החלטות והנמקות), תשי"ט – 1958, הנני מתכבד לפנות אליכם כדלקמן:

1. פנייתנו מיום 27.5.2026 בנושא שבנדון – לא נענתה, למרות המועדים הקבועים בחוק.
2. גם מכתב התזכורת מיום 8.7.2026 – לא נענה.
3. ככל ולא יתקבל מענה המניח את הדעת תוך 14 ימים – תשקול מרשתי פניה לבית המשפט.

בכבוד רב ובברכה

יהודה שינברג, המחלקה המשפטית